Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi

Italien

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Državno odškodnino je mogoče zahtevati za vsa nasilna naklepna kazniva dejanja zoper osebo, v vsakem primeru pa za protipravno poseganje in izkoriščanje delovne sile iz člena 603-*bis* kazenskega zakonika, vendar z izjemo napada (*percosse*) in telesne poškodbe (*lesioni*) iz členov 581 in 582 zakonika, razen če gre za oteževalne okoliščine iz člena 583 (tj. če ima kaznivo dejanje zelo resne posledice, ki so posebej navedene).

Za katere vrste poškodb lahko prejmem odškodnino?

Odškodnino je mogoče zahtevati le za stroške zdravljenja in pomoči, razen v primeru spolnega napada, umora, zelo hude telesne poškodbe in iznakaženosti zaradi trajnih poškodb obraza – takrat velja, da se žrtvam izplača določen znesek odškodnine, opredeljen z uredbo ministrstva, tudi če niso nastali stroški zdravljenja in pomoči.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino?

Osebe, **upravičene do odškodnine**, so oškodovanec (žrtev), oziroma, če je žrtev umrla, preživeli zakonec in otroci; če žrtev nima zakonca ali otrok, se odškodnina izplača njenim staršem, če staršev ni, pa sorojencem, s katerimi je žrtev živela in jih vzdrževala v času, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje.
Oseba v registrirani partnerski skupnosti oseb istega spola se obravnava enako kot zakonec. Če žrtev ni bila v zakonski zvezi ali v registrirani partnerski skupnosti, se zunajzakonski partner, ki je z žrtvijo imel otroke ali je živel z njo v obdobju treh let pred storitvijo kaznivega dejanja, obravnava enako kot zakonec. Če je vložnikov več, se odškodnina razdeli v deležih, ki ustrezajo njihovim pravicam do dediščine.

V nekaterih primerih je upravičenost osebe do odškodnine omejena:

če je žrtev (ali drug upravičenec) sodelovala, naklepno ali iz zavestne malomarnosti, pri storitvi kaznivega dejanja ali drugih kaznivih dejanjih, ki so s tem povezana, v smislu člena 12 zakonika o kazenskem postopku;

če je žrtev s pravnomočno sodbo obsojena za katero koli kaznivo dejanje, navedeno v členu 407(2)(a) zakonika o kazenskem postopku, ali za kaznivo dejanje, storjeno v nasprotju z zakonodajo o preprečevanju izogibanja plačevanju davka od prihodkov in davka na dodano vrednost, ali če je v času vložitve zahteve žrtev v kazenskem postopku za katero koli od navedenih kaznivih dejanj.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je preživela? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino v tem primeru?

Če žrtev preživi, imajo njeni družinski člani pravico do vložitve neposredne tožbe zoper storilca (člena 2043 in 2059 civilnega zakonika) zaradi posredne (nematerialne) škode, ki so jo utrpeli zaradi poškodbe svojega sorodnika; v takem primeru pa veljavni zakon ne omogoča uveljavljanja odškodnine od države (zakon št. 122/2016, kot je bil spremenjen z zakonom št. 167/2017). Zakonodaja o žrtvah nasilnih kaznivih dejanj zagotavlja prejemke takim osebam le, če so preživele osebe po primarni žrtvi, ki je umrla.

Ali lahko prejmem odškodnino, če nisem državljan države EU?

Odškodnina se lahko dodeli vložnikom, ki živijo v Italiji, in tistim, ki živijo v drugi državi članici EU.

Ali lahko uveljavljam odškodnino od te države, če tukaj živim ali sem državljan te države (to je moja država prebivališča ali državljanstva), tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi EU? Ali lahko to storim namesto uveljavljanja odškodnine v državi, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno? Če da, pod katerimi pogoji?

Žrtev lahko vloži zahtevo za odškodnino v Italiji pri italijanskih organih za odločanje, če **je bilo kaznivo dejanje storjeno v Italiji.**

Ali moram kaznivo dejanje najprej prijaviti policiji, da bi lahko uveljavljal odškodnino?

Ne, vendar je treba zahtevo vložiti v 60 dneh po izdaji odredbe, s katero se ugotovi, da je kaznivo dejanje storila neznana oseba ali več neznanih oseb (*decisione che ha definito il giudizio per essere ignoto l'autore del reato*), ali po zadnji fazi neuspešnega izvršilnega postopka ali po datumu, ko kazenska obsodba postane pravnomočna.

Ali moram pred vložitvijo zahteve za odškodnino počakati na izid policijske preiskave oziroma kazenskega postopka?

Glej zgoraj:

zahtevo je treba vložiti v **60 dneh po izdaji odredbe**, s katero se ugotovi, da je kaznivo dejanje storila neznana oseba ali več neznanih oseb, ali po zadnji fazi neuspešnega izvršilnega postopka ali po datumu, ko kazenska obsodba postane pravnomočna.

Ali moram odškodnino najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja, če je bil ta identificiran?

Kot je navedeno zgoraj, mora biti zahtevi za odškodnino priložena dokumentacija, iz katere izhaja, da postopek uveljavljanja odškodnine od storilca ni bil uspešen, ali da je bila zadnja faza izvršilnega postopka neuspešna ali da je kazenska obsodba postala pravnomočna.

Ta pogoj se ne uporablja, kadar storilec ni identificiran ali če je storilec v kazenskem ali civilnem postopku, v katerem je bil spoznan za odgovornega, zaprosil za pravno pomoč države in jo tudi prejel, ali če je storilec storil kaznivo dejanje umora svojega zakonca, tudi če sta zakonsko ločena ali razvezana, druge osebe v registrirani partnerski skupnosti, tudi če je ta prenehala, ali osebe, s katero je ali je bil v osebnem razmerju, ki vključuje dolgotrajno zunajzakonsko skupnost.

Ali sem vseeno upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil identificiran oziroma obsojen? Če da, s katerimi dokazi moram podpreti svojo zahtevo?

Zahtevi za odškodnino je treba priložiti kopijo obsodilne sodbe za eno od kaznivih dejanj na podlagi zakona ali kopijo odredbe, v kateri je ugotovljeno, da je kaznivo dejanje storila neznana oseba ali več neznanih oseb.

Ali je določen rok, v katerem moram uveljavljati odškodnino?

Kot je navedeno zgoraj, je zahtevo treba vložiti v **60 dneh po izdaji odredbe**, s katero se ugotovi, da je kaznivo dejanje storila neznana oseba ali več neznanih oseb, ali po zadnji fazi neuspešnega izvršilnega postopka ali po datumu, ko kazenska obsodba postane pravnomočna.

Katere izgube in stroške zajema odškodnina?

Ali odškodnina na primer *krije:*

(a) za žrtev kaznivega dejanja:

– materialno (neduševno) škodo:

stroške zdravljenja poškodbe (zdravljenje – ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje);
dodatne potrebe ali stroške, ki izhajajo iz poškodbe (tj. pomoč in nego, začasno in trajno zdravljenje, daljšo fizioterapijo, prilagoditev stanovanja, posebne pripomočke itd.);
trajno poškodbo (npr. invalidnost in druge trajne omejitve);
izgubo zaslužka med zdravljenjem in po njem (vključno z izgubljenim dohodkom in izgubo sposobnosti ustvarjanja zaslužka ali zmanjšanim preživljanjem itd.);
izgubo priložnosti;
stroške v zvezi s sodnimi postopki, povezanimi z dogodkom, ki je povzročil škodo, kot so pravni in sodni stroški;
odškodnino za ukradeno ali poškodovano osebno lastnino;
drugo;
– duševno (nematerialno) škodo:
bolečine in trpljenje žrtve;
(b) za upravičence ali svojce žrtve:
– materialno (neduševno) škodo:
pogrebne stroške;
stroške zdravljenja (npr. zdravljenje družinskega člana, ambulantno in bolnišnično zdravljenje, rehabilitacijo);
izgubo preživljanja ali priložnosti;
– duševno škodo:
bolečine in trpljenje svojcev ali upravičencev/odškodnino za preživele družinske člane v primeru smrti žrtve.
Odškodnina se plača za kritje stroškov zdravljenja in pomoči (če niso v drugih pravnih določbah za posamezna kazniva dejanja predpisani ugodnejši ukrepi). Izjema je primer spolnega napada, umora, zelo hude telesne poškodbe in iznakaženosti zaradi trajnih poškodb obraza – takrat velja, da se žrtvam izplača fiksen znesek odškodnine, tudi če niso nastali stroški zdravljenja in pomoči.

Ali se odškodnina izplača z enkratnim plačilom ali v mesečnih obrokih?

Odškodnina se na splošno izplača z enkratnim izplačilom iz krožnega sklada za podporo žrtvam mafijskih kaznivih dejanj, izsiljevanja, oderuštva in nasilnih naklepnih kaznivih dejanj (*Fondo di rotazione per la solidarieta' alle vittime dei reati di tipo mafioso, delle richieste estorsive, dell'usura e dei reati intenzionali violenti*), ki ga upravlja ministrstvo za notranje zadeve, vendar mora izplačani znesek ostati v mejah razpoložljivega financiranja za tekoče leto.
Če v zadevnem letu ni na voljo dovolj sredstev, lahko upravičenci do odškodnine v navedenem letu iz sklada zahtevajo sorazmerni delež sredstev, v naslednjih letih pa preostanek, ki se razdeli brez dodatnih stroškov, obresti ali prevrednotenj.

Kako lahko moje ravnanje v zvezi s kaznivim dejanjem, moja kazenska evidenca ali nesodelovanje v odškodninskem postopku vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Odškodnina se izplača, če žrtev ni naklepno ali iz zavestne malomarnosti sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja ali drugih s tem povezanih kaznivih dejanj; če žrtev nikoli ni bila pravnomočno obsojena za katero koli kaznivo dejanje iz člena 407(2)(a) zakonika o kazenskem postopku (objestno uničevanje, plenjenje in množični umor, sodelovanje v državljanski vojni, mafijska zarota, ogrožanje javne varnosti, umor, rop, izsiljevanje, ugrabitev, terorizem, podtalna zarota, oborožena zarota, posedovanje razstreliva, prisiljenje, droge, zasužnjevanje, otroška prostitucija in pornografija, trgovina z ljudmi, suženjstvo, spolni napad, spolni odnosi z mladoletnikom, skupinski spolni napad) ali za kazniva dejanja, storjena v nasprotju z zakonodajo glede preprečevanja izogibanja plačevanju davka na prihodke in davka na dodano vrednost; in če v času vložitve zahteve žrtev ni v kazenskem postopku zaradi katerega koli od navedenih kaznivih dejanj.

Kako lahko moje finančno stanje vpliva na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Žrtvini prihodki nikakor ne vplivajo na njeno pravico do odškodnine.

Ali obstajajo druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Odškodnina se izplača, če žrtev v zvezi z istim kaznivim dejanjem iz katerega koli javnega ali zasebnega vira ni prejela nobenih plačil, ki so enaka ali višja od plačil, ki ji pripadajo v skladu s členom 11 zakona št. 122 iz leta 2016. Če je žrtev v tej vlogi ter kot neposredno in takojšnjo posledico kaznivega dejanja iz javnih ali zasebnih virov že prejela zneske, ki so nižji od zneska, ki ji pripada na podlagi člena 11 zakona št. 122 iz leta 2016, se odškodnina izplača izključno za razliko.

Kako se odškodnina izračuna?

Odškodnina ustreza nastalim stroškom, ob upoštevanju omejitev iz zadevnega zakona in zneskov iz uredbe ministrstva za izvajanje navedenega zakona.

Ali obstaja najnižji/najvišji znesek, ki se lahko dodeli?

Uredba z dne 22. novembra 2019, ki sta jo izdala ministrstvo za notranje zadeve in ministrstvo za pravosodje v dogovoru z ministrstvom za gospodarstvo in finance (v skladu s členom 11(3) zakona št. 122 z dne 7. julija 2016), določa:
1. Znesek odškodnine, ki se izplača na podlagi člena 11 zakona št. 122 z dne 7. julija 2016, se določi, kot sledi:
(a) za kaznivo dejanje umora se znesek določi v višini 50 000 EUR;
(b) za kaznivo dejanje umora, ki ga zagreši žrtvin zakonec, tudi če sta bila ločena ali razvezana, ali oseba, ki je bila z žrtvijo v osebnem razmerju, se znesek določi v višini 60 000 EUR in se izplača izključno žrtvinim otrokom;
(c) za kaznivo dejanje spolnega napada, če ni olajševalne okoliščine, zaradi katere bi bilo kaznivo dejanje manj resno, kot je določeno v tretjem odstavku člena 609-*bis* kazenskega zakonika, se znesek določi v višini 25 000 EUR;
(d) za kaznivo dejanje zelo hude telesne poškodbe iz člena 583(2) kazenskega zakonika in za kaznivo dejanje iznakaženosti zaradi trajnih poškodb obraza iz člena 583*quinquies* kazenskega zakonika se znesek določi na 25 000 EUR.
2. Za kazniva dejanja iz odstavka 1 se določeni znesek odškodnine poveča za znesek, ki ustreza dokumentiranim stroškom zdravljenja in oskrbe, vendar največ za 10 000 EUR.
3. Za kazniva dejanja, ki niso navedena v odstavku 1, se odškodnina izplača samo za povračilo dokumentiranih stroškov zdravljenja in oskrbe, in sicer največ do 15 000 EUR.

Ali moram v obrazcu zahteve navesti znesek? Če da, ali dobim navodila za izračun zneska ali o drugih vidikih?

Skupni znesek stroškov zdravljenja in pomoči mora biti naveden in potrjen z listinami.

Ali se odškodnina, ki jo za izgube prejmem iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), odšteje od odškodnine, ki jo izplača organ/telo?

Odškodnina se izplača, če žrtev v zvezi z istim kaznivim dejanjem iz katerega koli javnega ali zasebnega vira na kakršni koli podlagi ni prejela zneskov, ki presegajo znesek, ki ji pripada v skladu s členom 11 zakona št. 122 iz leta 2016. Če je žrtev v tej vlogi ter kot neposredno in takojšnjo posledico kaznivega dejanja iz javnih ali zasebnih virov že prejela zneske, ki so nižji od zneska, ki ji pripada na podlagi člena 11 zakona št. 122 iz leta 2016, se odškodnina izplača izključno za razliko.

Ali lahko dobim predujem odškodnine? Če da, pod katerimi pogoji?

Ne.

Ali lahko po sprejetju odločitve v glavni stvari dobim dopolnilno ali dodatno odškodnino (na primer zaradi spremembe okoliščin ali poslabšanja zdravstvenega stanja itd.)?

Ne, vendar je v primeru nastanka nadaljnjih stroškov zdravljenja mogoče vložiti nadaljnje zahteve; take zahteve mora proučiti organ za odločanje.

Katera dokazila moram priložiti svoji zahtevi?

Zahtevo za odškodnino mora predložiti zainteresirana stran ali drug upravičenec, če je žrtev kaznivega dejanja umrla; predložiti jo je treba osebno ali na podlagi posebnega pooblastila (*a mezzo di procuratore speciale*); dopustna je, če so ji priložene naslednje listine:

(a) kopija obsodilne sodbe za eno od kaznivih dejanj iz člena 11 ali kopija odredbe, v kateri je ugotovljeno, da je kaznivo dejanje storila neznana oseba ali več neznanih oseb;

(b) dokazila, da je bil zoper storilca uveden izvršilni postopek zaradi odškodnine, vendar ni bil uspešen; to ni potrebno, kadar storilec ni identificiran ali če je storilec v kazenskem ali civilnem postopku, v katerem je bil spoznan za odgovornega, zaprosil za pravno pomoč države in jo tudi prejel;

(c) izjava namesto zaprisežene izjave (*dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà*), da ni nobenih zadržkov, in o statusu upravičenca;

(d) zdravniško potrdilo, iz katerega izhajajo nastali stroški za zdravstvene storitve, ali potrdilo o smrti žrtve kaznivega dejanja.

Ali je treba ob vložitvi zahteve in za njeno obravnavo plačati upravno takso ali druge pristojbine?

Ne.

Kateri organ odloča o zahtevah za odškodnino (v nacionalnih primerih)?

Ministrstvo za notranje zadeve.

Kam moram poslati zahtevo (v nacionalnih primerih)?

Prefekturi, tj. uradu lokalne uprave, ki je pristojen za kraj, v katerem ima sedež pravosodni organ, ki je izdal obsodbo za eno od kaznivih dejanj iz člena 11 zakona št. 122 iz leta 2016, ali za kraj prebivališča zainteresirane strani ali drugih upravičenih oseb, če je žrtev kaznivega dejanja umrla, ali za kraj prebivališča zakonitega zastopnika s posebnim pooblastilom, če so žrtev ali druge upravičene osebe italijanski državljani ali državljani EU, ki ne prebivajo v Italiji.

Seznam ustreznih prefektur je na voljo na povezavi:

http://www.prefettura.it/portale/multidip/index.htm

Ali moram biti navzoč v postopku in/ali pri odločanju o zahtevi?

Ne.

Kako dolgo (približno) traja, da od organa prejmem odločbo o odškodnini?

Organ za odločanje v Italiji mora po prejemu zahteve odločbo izdati „brez odlašanja“.

Kako lahko izpodbijam odločbo organa, če z njo nisem zadovoljen?

Za to ne obstajajo posebni mehanizmi; ker je odločba upravna, se lahko izpodbija v skladu z običajnimi pravili o domačih upravnih ukrepih, ki jih sprejme isti organ.

Kje lahko dobim potrebne obrazce in druge informacije o tem, kako uveljavljati odškodnino?

Pomožni organ zagotavlja vse potrebne informacije; v Italiji je pomožni organ državno tožilstvo (*Procura della Repubblica*) pri sodišču, pristojnem glede na kraj prebivališča vložnika. Obrazci so priloženi ministrski uredbi št. 222 z dne 23. decembra 2008 o določitvi pravil v skladu s členom 7 zakonodajne uredbe št. 204 z dne 9. novembra 2007 o izvajanju Direktive 2004/80/ES o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (*Decreto 23 dicembre 2008, n. 222 „Regolamento ai sensi dell'articolo 7 del decreto legislativo 9 novembre 2007, n. 204, recante attuazione della direttiva 2004/80/CE relativa all'indennizzo delle vittime di reato* “).

Ali obstaja posebna telefonska linija ali spletišče v ta namen?

Ne.

Ali lahko dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika) za pripravo zahteve?

Ne, to vlogo opravlja pomožni organ.

Ali obstajajo organizacije za podporo žrtvam, ki mi lahko pomagajo pri uveljavljanju odškodnine?

Urad, ki zagotavlja te informacije, nima podatkov o takih organizacijah.

Zadnja posodobitev: 03/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.